

Борщівська гімназія
Балаклійської міської ради Харківської області

Конспект уроку зарубіжної літератури у 5 класі

**Жанрова специфіка фольклорної і літературної казки.
Різновиди казок (про тварин, чарівні, соціально-
побутові), їхні характерні ознаки**

Учитель зарубіжної
літератури
Шульга Л.М.

Тема. Жанрова специфіка фольклорної і літературної казки. Різновиди казок (про тварин, чарівні, соціально-побутові), їхні характерні ознаки.

Мета: визначити основні ознаки фольклорної і літературної казки, різновиди казок (про тварин, чарівні, соціально-побутові), їхні характерні ознаки; узагальнити знання про особливості казки як фольклорного жанру; розвивати навички усного зв'язного мовлення, спілкування, аналізу і систематизації навчального матеріалу, уміння висловлювати свою думку та обґрунтовувати її; виховувати повагу до народної творчості, підтримувати стійкий інтерес до казки як до художнього твору повчального та розважального характеру; любов до рідного краю, природи; формувати всебічно розвинену особистість, прищеплювати інтерес до духовних надбань людства.

Обладнання: підручники, схема «Типи фольклорних казок», ілюстрації учнів до улюблених казок, м'яч, маршрутний лист.

Місце проведення: Борщівський «Міленд парк».

Тип уроку: вивчення нового матеріалу (плерний).

Епіграф: Стара казка потрібна. В ній багато того доброго минулого, яке корисне нині і знадобиться потім.

П.Бажов

Хід уроку

I. Організаційний момент.

Підготовка навчального простору до уроку.

II. Мотивація навчальної діяльності. Оголошення теми, мети, епіграфа уроку.

Слово вчителя. Вітаю всіх на незвичайному уроці – уроці в зеленому класі.

Відчуйте тепло привітного осіннього дня.

Вдихніть запах трави, осіннього листя.

Торкніться деревця, травички.

Подивіться довкола себе. Ми з вами потрапили в казковий парк нашого рідного села Борщівка.

Я хочу, щоб на уроці вам було цікаво, затишно, комфортно. Тому зараз зловлю теплий осінній промінчик і подарую вам. А кожен спробує передати його своєму сусідові. Тепер нам усім тепло та комфортно. Можна розпочинати казковий урок, тема якого «Жанрова специфіка фольклорної і літературної казки, різновиди казок, їх характерні ознаки.»

Мета уроку – пригадати все відоме про казку як про фольклорний жанр, визначити основні ознаки фольклорної і літературної казки, визначити різновиди казок та їх ознаки.

III. Актуалізація опорних знань.

1. Виразне читання вірша Ліни Костенко та бесіда за прочитаним.

Затишно дітям в пазусі казок.
Отак би й слухав про царя Салтана
або про те, як весело козак
обманював турецького султана.
Про карих коней з полуменем грив,

про чаклуна, що все на світі може.
І хто б там що кому не говорив,
а згине зло і правда переможе!

Ліна Костенко

2.Бесіда:

- Які казки розповідали вам батьки, коли ви були зовсім маленькими?
- Які казки ви прочитали самостійно?
- Які казки подобаються вам найбільше?

3.Гра з м'ячем «Упізнай казкового героя».

Учитель кидає м'яч і задає запитання. Хто найбільше дасть правильних відповідей – стане капітаном однієї з команд, що братимуть участь у квесті.

- Хто в казках літає на мітлі?
- Який герой з'являється з пляшки?
- Дерев'яний хлопчик.
- Дівчинка у незвичайній шапочці.
- Дуже маленька дівчинка – 1 дюйм.
- Її тягли дід, баба, онучка, Жучка, кицька.
- Лікує всіх звірят.
- Бичок із просмоленим боком.
- Вона хитра, а він дурний.
- Докотився аж до Лисиччиного рота.
- Плюшевий ведмедик, ласий до меду.
- У нього великі вуха іє зелений друг.
- Хто моторчик свій заводить, з даху в гості хто приходить?
- Коза, що у Зайчика хатку забрала.
- Звір, що козенят поїв.

IV. Сприйняття і засвоєння учнями навчального матеріалу.

1. Слово вчителя.

Слово вчителя. Казковий світ – чудовий світ! Казка – найпопулярніший та найулюбленіший жанр. Її читають не тільки діти, а й дорослі. Так уже повелося, що батьки розповідають казки своїм дітям, діти – своїм дітям.. І мандрує казка від села до села, від міста до міста, від однієї країни до іншої. Розповідає про життя реальне, що поєднується з мрією про перемогу над злими силами, і щастя, яке кожен уявляє по-різному.

2. Поглиблення знань з теорії літератури (с. 21).

Народна казка - усна народна оповідь про вигадані події.

3. Засвоєння елементів теорії літератури: опрацювання таблиці підручника «Типи фольклорних казок» (с. 22).

4. Гра «Відгадай казку за малюнком».

Учень демонструє свою ілюстрацію до казки, а клас відгадує назву.

5. Квест «Подорож казковими стежинами «Міленд парку». Учні поділяються , на дві команди. Кожна команда отримує маршрутний лист, за яким на зазначеній станції

повинна знайти казкових героїв, визначити, з якої вони казки (записати назву, автора, фольклорна чи літературна, до якого типу належить).

Оголошення результатів.

V. Підсумки уроку.

Бесіда:

-Чи сподобався вам урок в зеленому класі? Чим саме?

-Що нового ви дізналися про казку?

2. Робота з епіграфом:

-Чи розділяєте ви думку П.Бажова?

-Що найцінніше в казці? Що в ній є таке, що потрібне й сьогодні і буде потрібне завжди?

VI. Домашнє завдання.

1. Опрацювати матеріали підручника (с. 20-24).

2. Прочитати казку «Фарбований шакал».

3. Завдання підручника «Перевірте себе» 2-5 (с. 25).

Додаток

Маршрутний лист

Назва станції	Казковий герой чи предмет	Назва казки	Казка народна чи літературна?	Тип фольклорної казки
Фонтан				
Корабель				
Мельниця				

Маршрутний лист

Назва станції	Казковий герой чи предмет	Назва казки	Казка народна чи літературна?	Тип фольклорної казки
Корабель				
Мельниця				
Фонтан				